

TÜRKİYE-MOLDOVA İKİLİ EKONOMİK İLİŞKİLERDE HEDEF, 1,5 MİLYAR ABD DOLARI

DEİK ev sahipliğinde düzenlenen Türkiye-Moldova İş Forumu, T.C. Başbakan Binali Yıldırım, Moldova Başbakanı Pavel Filip, T.C. Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, DEİK Başkanı Ömer Cihad Vardan ve DEİK/Türkiye-Moldova İş Konseyi Başkanı Sinan Bora'nın katılımları ile 6 Mayıs 2017 tarihinde Moldova'nın başkenti Kişinev'de gerçekleşti. 5-6 Mayıs 2017 tarihlerinde Başbakan Binali Yıldırım'ın Moldova ziyareti kapsamında düzenlenen Türkiye-Moldova İş Forumu'na 300'e yakın Türk ve Moldovalı iş dünyası temsilcisi katıldı.

T.C. Başbakan Binali Yıldırım, "Türkiye ile Moldova arasındaki ikili ilişkilerimizi daha da ileri taşımaya niyetli olduğumuzdan, 1990lı yıllarda varılan anlaşmaları bugün güncellemekteyiz. Bu bağlamda, ikili ticaret hacmini en kısa zamanda 1,5 milyar ABD Doları ve üstü seviyeye çıkarmaya niyetliyiz" dedi. Türkiye ile Moldova'nın diplomatik ilişkilerinin tesis edilmesinin 25'inci yılını kutlandığını hatırlatan Başbakan Yıldırım, Moldova'daki Türk yatırımlarının ulaştığı hacmin 300 milyon ABD Doları civarında olduğunu; fakat bu rakamın iki ülke arasındaki mevcut potansiyeli yansıtmadığını söyledi. Türk yatırımcılarının özellikle Moldova'nın başkenti Kişinev ve civarında önemli projeler gerçekleştirdiğini belirten Başbakan Binali Yıldırım, başarılı yatırımların Gagavuz Bölgesinde de artarak devam etmesinin beklendiğini ve Moldova ile işbirliğinde tekstil, tarım, gıda işleme, paketleme ve depolama alanlarındaki potansiyellerin değerlendirilmesi gerektiğini ifade etti. Başbakan Binali Yıldırım konuşmasını şöyle sürdürdü: "Türkiye olarak 2016 yılında 850 milyar ABD Doları milli gelir, 11 bin ABD Doları kişi başı gelir ile 500 milyar ABD Doları hacminde ihracat gerçekleştirmiş bulunmaktayız. 2023 yılında gayri safi yurtiçi hasılamızı 2 trilyon ABD Dolarına ulaştırmak ve kişi başı milli geliri de 25 bin ABD Dolarının üzerine çıkararak dünyanın sayılı ülkeleri arasında yerimizi almayı hedefliyoruz. Hedefleri gerçekleştirmek için ise güven ve istikrara ihtiyaç var. Dünyanın birçok ülkesi ile ekonomik alanda atılımlara imza atmaktayız. Bunları, DEİK gibi kurum ve kuruluşlar üzerinden, iş dünyamız temsilcilerini teşvik etmek için yapmaktayız. Firmalarımızın iş yapma şartlarını kolaylaştırmak, onların önünü açmak, hükümet olarak bize düşmektedir. Bugünkü gibi ziyaret ve etkinliklerin ana hedefi, iki ülke işadamlarının bir araya getirilmesi, ikili görüşmelerin sağlanmasıdır".

Moldova Başbakanı Pavel Filip ise, Forumun açış oturumunda yaptığı konuşmada Türkiye-Moldova İş Forumu'nun önemli olduğunu, hâlihazırda iki ülke ilişkilerinin memnuniyet verici ve yüksek seviyede olduğunu söyledi. 2016 yılının Kasım ayında imzalanan Serbest Ticaret Anlaşmasının yürürlüğe girmesi ile sadece ticaret alanında değil, tecrübe ve bilgi paylaşımı konularında da Türkiye'nin vereceği desteğin Moldova için değerli olduğunu ifade eden Başbakan Filip, Moldova hükümetinin dünyanın birçok ülkesinde etkili olan finansal kriz sonrasında yenilikçi çalışmalara imza attığını ve 2016'da ekonominin yüzde 4 büyüme gösterdiğini söyledi. 2017-2018 yılları içinde büyümenin devam etmesi için çalışmaların devam edeceğini belirten Moldova Başbakanı Filip, Moldova'da özel sektörün gelişmesi için denetleme kuruluşlarının sayısını 67'den 16'ya indirdiklerini vurguladı.

Denetleme kurumlarının firmaları cezalandırıcı değil, destekleyen merciler olması gerektiğini ifade eden Başbakan Filip, Türk iş dünyası temsilcileri ve yatırımcılarını Moldova'daki serbest ekonomik bölgelerde çalışmaya davet etti. Moldova'nın devlet şirketlerinin özelleştirmeye açılacağını ve bu süreçte Türk firmalarının yer almalarını arzu ettiğini belirten Filip, Moldova'da ilk büyük yatırımların Türk firmaları tarafından yapıldığını söyledi.

DEİK Başkanı Ömer Cihad Vardan ise, Türk iş dünyası temsilcilerinin 2016 yılında yürürlüğe giren Serbest Ticaret Anlaşmasının getirdiği itici güç ile ekonomik ilişkilerin yeni bir boyuta taşınması için gayret içinde olduğunu söyledi. Türkiye ile Moldova arasında imzalanan Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması ile Çifte Vergilendirmeyi Önlemeye İlişkin Anlaşmanın girişimcilerin önünü açan gelişmeler olduğunu vurgulayan DEİK Başkanı Vardan, "İki ülke arasında, karşılıklı ekonomik işbirliğimizi daha fazla artıracak bir yapı artık mevcut. Şimdi temennimiz, böylesi bir yapıyla, ticaret hacmimizi önce, yarım milyar sonra da, 1 milyar ABD Doları seviyesine çıkarabilmek" dedi.

Türkiye-Moldova ikili ticareti (Ekonomi Bakanlığı-2016)

Türkiye'den Moldova'ya yapılan ihracat: 262 milyon ABD Doları

Başlıca ihracat kalemleri: Tekstil, ilaç, hazır eşya, dokumalık ip ve turunçgil.

Türkiye'nin Moldova'dan yaptığı ithalat: 148 milyon ABD Doları

Başlıca ithalat kalemleri: Yağlı tohumlar, sebze, tekstil ve cam ürünleri.

Toplam dış ticaret hacmi: 410 milyon ABD Doları

Dış ticaret dengesi: 115 milyon ABD Doları